
[2019-31-RE](#)

CAUSA 2019-31-RE

(Quintana Creus i d'altres c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 201-2019. Recurs d'empara

Aute del 17 de juny del 2019

BOPA núm. 59, del 3 de juliol del 2019

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 17 d'abril del 2019, per la representació processal dels Srs. Amadeu Quintana Creus, Héctor Alonso Rengel, Jaime Biosca Puig, Maria Luisa Morassutti Fabris, Santiago Antonio Cardoso, Juan Ignacio Cardoso i Gabriel Pissani i de les societats PACIFIC REAL ESTATE, LLC, COLL DE JOU 1216, SLU, GFLAND, SLU, PROFESSIONAL LAW, LTD, MULTIPLE HOLDINGS LIMITED i SUNTRAS, SA, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 19 de febrer del 2019, dictat pel Tribunal de Corts, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció, a obtenir una decisió fonamentada en Dret, a un procés degut i a la defensa, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats i que ordeni al Tribunal de Corts que resolgui el seu recurs d'apel·lació en un termini màxim;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Joan Manel Abril Campoy;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. La representació processal dels recurrents va interposar diverses querelles criminals contra l'administrador únic de la BPA, contra la totalitat dels membres del Consell d'Administració de l'Agència Estatal de Resolució d'Entitats Bancàries (AREB), així com contra el representant legal de

la societat PriceWaterhouseCoopers (PWC) i contra diversos dels seus auditors, per uns presumptes delictes de prevaricació, d'apropiació indeguda i d'infidelitat de custòdia de documents, tipificats i penats als articles 372, 213 i 374 del Codi penal.

1.2. El 6 de novembre del 2017, la Secció d'Instrucció Especialitzada 2 de la Batllia va dictar un aute mitjançant el qual acordava la inadmissió íntegra de totes aquelles querelles, així com el seu arxiu, per no haver-se reunit indicis de criminalitat.

1.3. La representació processal dels recurrents va formular un recurs d'apel·lació contra l'aute de la Batllia esmentat, i, el 19 de febrer del 2019, el Tribunal de Corts va dictar un aute mitjançant el qual, entre altres punts, desestimava aquest recurs i confirmava íntegrament l'aute de la primera instància impugnat.

1.4. El 17 d'abril del 2019, la representació processal dels recurrents ressenyats en l'encapçalament va interposar un recurs d'empara contra l'aute del 19 de febrer del 2019, dictat pel Tribunal de Corts, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció, a obtenir una decisió fonamentada en Dret, a un procés degut i a la defensa, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació jurídica dels recurrents

- Els recurrents en empara consideren que l'aute del Tribunal de Corts del 19 de febrer del 2019 no resol de forma expressa i directa els motius d'apel·lació formulats, de manera que incideix en incongruència omissiva i, per tant, vulnera els drets a la jurisdicció, a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut (article 10 de la Constitució), alhora que, segons el seu parer, també vulnera l'article 6 del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals.

- Entenen que l'AREB no té competència ni legitimació per bloquejar *sine die* l'operativa bancària dels comptes corrents. Afirment que ni la Llei 8/2015, ni la directiva europea 2014/59/UE, ni el Decret del 16 de març del 2015 li permeten bloquejar els actius bancaris de les persones no traspassades o migrades al banc pont. Aleshores, si un client esdevé no traspassable, la conseqüència no pot ser el bloqueig.

- El legislador no ha atribuït a l'AREB la facultat de bloqueig, atès que el garant de la legalitat en supòsits de sospita de blanqueig ha de ser la UIFAND, durant únicament un termini màxim de 5 dies (veg. l'article 47 de la Llei de cooperació penal internacional i de lluita contra el blanqueig de diners o valors producte de la delinqüència internacional) o, si s'escau, l'autoritat judicial.

- La resolució judicial confon la denúncia de prevaricació amb el suggeriment d'impugnació de la resolució de no traspàs en la via administrativa, quan les accions esmentades són molt diferents.

- Per acabar, demanen al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats i que ordeni al Tribunal de Corts que resolgui el seu recurs d'apel·lació en un termini màxim.

2.2. Argumentació del Tribunal de Corts

- L'aute del Tribunal de Corts del 19 de febrer del 2019 analitza, en el seu considerant primer, els motius referents a la manca de motivació i a la incongruència de l'aute de la Batllia. Delimita perfectament l'objecte de l'apel·lació, en la part que ara interessa, atès que exposa que "*la denúncia té per objecte la resolució de 21 d'abril de 2016 dictada per l'AREB que acorda el bloqueig dels comptes en els casos d'existència d'indicis de sospita*". I, assenjala que la part recurrent considera que l'acord de l'AREB és arbitrari perquè no existeix cap norma que faculti aquesta institució per poder adoptar el bloqueig.
- Considera que la resolució de l'AREB és una resolució administrativa, de manera que correspon a la jurisdicció administrativa determinar si aquesta resolució és o no és arbitrària i, en aquest darrer cas, si pertoca a la jurisdicció penal analitzar si va ser dictada amb coneixement de la seva injustícia.
- La Llei 8/2015, del 2 d'abril, de mesures urgents per implantar mecanismes de reestructuració i resolució d'entitats bancàries va transposar la directiva 2014/59/UE i va preveure un ampli ventall de mesures. I dins de les mesures incideix en la facultat per determinar quins passius són admissibles per a la recapitalització interna i quins resten exclosos. Afegeix que el Decret del 16 de març del 2015 autoritza als administradors provisionals mancomunats de la BPA a adoptar mesures cautelars i temporals que considerin adients respecte de l'operativa corrent nacional i internacional de l'entitat.
- Així, conclou que la supervisió de l'AREB s'ha efectuat segons el procediment previst a la Llei 8/2015 esmentada, que aquesta supervisió pot ser objecte d'impugnació d'acord amb els mecanismes que la norma implanta, que la resolució de l'AREB del 21 d'abril del 2016 és un acte administratiu i que és la jurisdicció administrativa aquella que ha d'examinar si és o no és ajustat a dret.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància ni en un tribunal suprem; l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic ni absurd i no vulnerin cap dels drets protegits per l'article 10 de la Constitució.

3.2. Aquest Tribunal Constitucional ja ha exposat, en reiterades ocasions, que la selecció i la interpretació del dret aplicable correspon a la jurisdicció ordinària, de manera que el control de constitucionalitat resta concretat a l'anàlisi de si la selecció o la interpretació efectuades han estat il·lògiques, irraonables o inversemblants.

3.3. En el cas que ara ens ocupa, resulta que el Tribunal de Corts ha seleccionat el dret aplicable i ha procedit a interpretar-lo, sense que es pugui entendre que ho ha fet de forma irracional, il·lògica o inversemblant.

Així, ha considerat que la comissió d'un delictes de prevaricació administrativa, tipificat a l'article 372 del Codi penal, requereix que la resolució dictada sigui arbitrària i injusta.

La Llei 8/2015 confereix a l'AREB un seguit de facultats per actuar en el marc de la reestructuració de la BPA. En aquest sentit, la Llei referida atribueix una sèrie de potestats per reestructurar i

resoldre l'entitat financera i traspasar els actius que compleixen les normes de prevenció de blanqueig a una altra entitat "*Vallbanc*" per poder operar en els mercats financers.

De la lectura de les resolucions judicials del Tribunal de Corts i de la Batllia, s'extreu que no es reuneixen els elements integrants del tipus penal. Així, s'argumenta que l'AREB ha actuat sota els dictats de la Llei 8/2015 i en consonància amb l'objectiu de reestructuració que preveu la norma, de manera que no s'ha adoptat cap resolució arbitrària. La Batllia assenyala que ni el procediment ni la finalitat poden ser considerats arbitraris; i que tampoc concorre l'element subjectiu del tipus penal d'actuar "*amb coneixement de la seva injustícia*" quan s'ha qualificat a un client com "*no apte*" pel traspàs, sinó que s'ha portat a terme segons criteris tècnics. En el sentit exposat, es conclou que no s'ha realitzat el tipus penal, sinó que es tracta de divergències relatives a l'aplicació de la norma administrativa que s'han de solucionar davant de la jurisdicció administrativa i no davant de la penal.

I en aquest ordre d'idees, el Tribunal de Corts diferencia entre la mera il·legalitat, la qual s'ha de canalitzar davant la jurisdicció administrativa, i la prevaricació, analitzable davant la jurisdicció penal quan se supera la il·legalitat i es porta a terme, de manera conscient, una aplicació torçada del dret per tal de beneficiar o de perjudicar algú.

3.4. En definitiva, de les consideracions anteriors es desprèn que els òrgans judicials penals han seleccionat i interpretat el dret aplicable i han considerat que no concorrien els elements del tipus penal de prevaricació de l'article 372 del Codi penal, sense que, com s'ha exposat, aquesta aplicació i aquesta interpretació de l'ordenament jurídic-penal es pugui concebre com a irraonable, il·lògica o absurda.

Per tot això que s'ha exposat.

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2019-31-RE interposat per la representació processal dels Srs. Amadeu Quintana Creus, Héctor Alonso Rengel, Jaime Biosca Puig, Maria Luisa Morassutti Fabris, Santiago Antonio Cardoso, Juan Ignacio Cardoso i Gabriel Pissani i de les societats PACIFIC REAL ESTATE, LLC, COLL DE JOU 1216, SLU, GFLAND, SLU, PROFESSIONAL LAW, LTD, MULTIPLE HOLDINGS LIMITED i SUNTRAS, SA contra l'aute del 19 de febrer del 2019, dictat pel Tribunal de Corts.

2. Notificar aquest aute a la representació processal dels recurrents, a la presidenta de la Batllia, al president del Tribunal de Corts i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 17 de juny del 2019.

Dominique Rousseau
President

Vicepresident

Josep-D. Guàrdia Canela

Laurence Burgorgue-Larsen
Magistrada Magistrat

Joan Manel Abril Campoy